ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 23ης Νοεμβρίου 2000 *

Στην υπόθεση C-1/98 P,

British Steel plc, με έδρα το Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο), νυν Corus UK Ltd, εκπροσωπούμενη από τον R. Plender, QC, εντολοδόχο του W. Sibree, solicitor, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο των Elvinger, Hoss και Prussen, 15, Côte d'Eich,

αναιρεσείουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 24 Οκτωβρίου 1997 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (πρώτο πενταμελές τμήμα) στην υπόθεση T-243/94, British Steel κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-1887), με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής, καθόσον απέρριψε την προσφυγή που άσκησε η αναιρεσείουσα κατά των αποφάσεων της Επιτροπής 94/259/ΕΚΑΧ, της 12ης Απριλίου 1994, όσον αφορά ενίσχυση που πρόκειται να χορηγηθεί από την Ισπανία στη χαλυβουργική επιχείρηση Corporación de la Siderurgia Integral (CSI), και 94/259/ΕΚΑΧ, της 12ης Απριλίου 1994, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που προτίθεται να χορηγήσει η Ιταλία στις χαλυβουργικές επιχειρήσεις του δημοσίου τομέα (χαλυβουργικός όμιλος Ilva) (ΕΕ L 112, σ. 58 και σ. 64, αντιστοίχως),

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι

η **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,** εκπροσωπουμένη από τους N. Khan και P. F. Nemitz, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής πρωτοδίκως,

η **Det Danske Stålvalseværk A/S,** με έδρα το Frederiksværk (Δανία), εκπροσωπούμενη από τους J. A. Lawrence και A. Renshaw, solicitors, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον E. Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

η **Ιταλική Δημοκρατία,** εκπροσωπουμένη από τον καθηγητή U. Leanza, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον P. G. Ferri, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ιταλίας, 5, rue Marie-Adélaïde,

το **Βασίλειο της Ισπανίας**, εκπροσωπούμενο από την N. Díaz Abad, abogado del Estado, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ισπανίας, 4-6, boulevard Emmanuel Servais,

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως,** εκπροσωπούμενο από τους J. Carbery, νομικό σύμβουλο, και A. P. Feeney, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον E. Uhlmann, γενικό διευθυντή της διευθύνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

η **Svenskt Stål AB (SSAB),** με έδρα τη Στοκχόλμη (Σουηδία),

και

η **Ilva Laminati Piani SpA,** με έδρα τη Ρώμη (Ιταλία),

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann, πρόεδρο τμήματος, J.-P. Puissochet (εισηγητή), και την F. Macken, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Fennelly
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιανουαρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 Ιανουαρίου 1998, η British Steel plc, νυν Corus UK Ltd (στο εξής: British Steel), άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 24 Οκτωβρίου 1997 το Πρωτοδικείο στην υπόθεση T-243/94, British Steel κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-1887, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή ακυρώσεως κατά των αποφάσεων της Επιτροπής 94/259/ΕΚΑΧ, της 12ης Απριλίου 1994, όσον αφορά ενίσχυση που πρόκειται να χορηγηθεί από την Ισπανία στη χαλυβουργική επιχείρηση Corporación de la Siderurgia Integral (CSI), και 94/259/ΕΚΑΧ, της 12ης Απριλίου 1994, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που προτίθεται να χορηγήσει η Ιταλία στις

χαλυβουργικές επιχειρήσεις του δημοσίου τομέα (χαλυβουργικός όμιλος Ilva) (ΕΕ L 112, αντιστοίχως, σ. 58 και σ. 64, στο εξής: επίδικες αποφάσεις).

Το κανονιστικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ προβλέπει ότι απαγορεύονται, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα συνθήκη, «οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη ή οι ειδικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από αυτά, υπό οποιαδήποτε μορφή».

3 Εξάλλου, το άρθρο 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ προβλέπει τα εξής:

«Σε όλες τις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται στην παρούσα Συνθήκη, στις οποίες απόφαση ή σύσταση της Επιτροπής παρίσταται αναγκαία για την πραγματοποίηση, κατά τη λειτουργία της κοινής αγοράς του άνθρακα και του χάλυβα και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, ενός από τους σκοπούς της Κοινότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 2, 3 και 4, η απόφαση ή η σύσταση αυτή δύναται να εκδοθεί μετά ομόφωνη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου και κατόπιν διαβουλεύσεως με τη συμβουλευτική επιτροπή».

4 Ενόψει των διατάξεων αυτών, η Επιτροπή, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της αναδιαρθρώσεως του τομέα της χαλυβουργίας, στηρίχθηκε στο άρθρο 95 της Συνθήκης για να θεσπίσει, από την αρχή της δεκαετίας του '80, κοινοτικό σύστημα ενισχύσεων που να επιτρέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στη χαλυβουργία σε ορισμένες περιοριστικά απαριθμούμενες περιπτώσεις.

5 Το σύστημα που θέσπισε η Επιτροπή βάσει της διατάξεως αυτής έλαβε τη μορφή αποφάσεων γενικής ισχύος, που καλούνται κοινώς «κώδικες ενισχύσεων», και υπέστη διαδοχικές προσαρμογές, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι συγκυριακές δυσχέρειες της χαλυβουργικής βιομηχανίας. Ο κώδικας ενισχύσεων στη χαλυβουργία που ίσχυε κατά την περίοδο που αφορά την υπό κρίση υπόθεση ήταν ο πέμπτος κατά σειρά και θεσπίστηκε με την απόφαση 3855/91/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1991, που θεσπίζει κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 362, σ. 57, στο εξής: πέμπτος κώδικας ενισχύσεων).

6 Το σημείο I του προοιμίου του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων προβλέπει τα εξής:

«Δυνάμει του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης απαγορεύεται κάθε ενίχυση των κρατών μελών στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα υπό οποιαδήποτε μορφή, ανεξάρτητα από το αν έχουν ειδικό ή όχι χαρακτήρα.

Με την απόφασή της 3484/85/ΕΚΑΧ, η οποία αντικαταστάθηκε από την 1η Ιανουαρίου 1989 με την απόφαση 322/89/ΕΚΑΧ, η Επιτροπή θέσπισε από την 1η Ιανουαρίου 1986 τους κανόνες βάσει των οποίων επιτρέπεται η χορήγηση ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα σε ορισμένες περιοριστικά απαριθμούμενες περιπτώσεις.

Οι εν λόγω κανόνες αφορούν τις ενισχύσεις, ειδικές ή μη, που χορηγούν τα κράτη υπό οποιαδήποτε μορφή.

Οι κανόνες έχουν ως πρωταρχικό στόχο να μην στερηθεί η βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα των ενισχύσεων για έρευνα και ανάπτυξη καθώς και για την προσαρμογή των εγκαταστάσεών της σύμφωνα με τους νέους κανόνες για την προστασία του περιβάλλοντος. Επιτρέπουν εξάλλου τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα που ενδέχεται να επισπεύσουν το μερικό κλείσιμο ορισμένων μονάδων καθώς και τις ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση της οριστικής παύσης κάθε δραστηριότητας στον τομέα του άνθρακα και χάλυβα των λιγότερο ανταγωνιστικών επιχειρήσεων. Τέλος,

απαγορεύεται η χορήγηση οποιασδήποτε άλλης ενίσχυσης για τη λειτουργία ή για την πραγματοποίηση επενδύσεων υπέρ των επιχειρήσεων άνθρακα και χάλυβα της Κοινότητας, ενώ προβλέπεται παρέκκλιση όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε ορισμένα κράτη μέλη.

Η αυστηρή πειθαρχία που επιτεύχθηκε με τον τρόπο αυτό και η οποία εφαρμόζεται στο εξής και στα 12 κράτη μέλη σε ολόκληρη την επικράτειά τους διασφάλισε ίσους όρους ανταγωνισμού στο εσωτερικό του τομέα κατά τη διάρκεια των περασμένων ετών. Είναι σύμφωνη με το στόχο που ακολουθείται στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της ενιαίας εσωτερικής αγοράς καθώς επίσης με τους κανόνες που ισχύουν όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις, οι οποίοι ορίζονται στη συμφωνία που συνήφθη μεταξύ της Κοινότητας και των Ηνωμένων Πολιτειών το 1989 και οι οποίοι ισχύουν μέχρι τις 31 Μαρτίου 1992. Συνεπώς, η πειθαρχία αυτή θα πρέπει να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται εφόσον υποστεί ορισμένες τεχνικές προσαρμογές.

(...)»

7 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων προβλέπει τα εξής:

«Ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, είτε ειδικές είτε μη ειδικές, χρηματοδοτούμενες από τα κράτη μέλη ή από τοπικούς ή περιφερειακούς οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή μέσω κρατικών πόρων οποιασδήποτε μορφής, μπορούν να θεωρούνται ως κοινοτικές ενισχύσεις, και ως εκ τούτου συμβιβάσιμες με την εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς, μόνον εφόσον πληρούν τις διατάξεις των άρθρων 2 έως 5.»

8 Κατά τα άρθρα 2 έως 5 του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, μπορούν να θεωρηθούν ως συμβατές προς την κοινή αγορά οι ενισχύσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη (άρθρο 2), οι ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος (άρθρο 3), οι ενισχύσεις για το κλείσιμο εγκαταστάσεων (άρθρο 4), καθώς και οι περιφερειακές

ενισχύσεις που προβλέπουν τα γενικά καθεστώτα στην Ελλάδα, στην Πορτογαλία και στην πρώην Δημοκρατία της Ανατολικής Γερμανίας (άρθρο 5).

Το ιστορικό της διαφοράς ενώπιον του Πρωτοδικείου

9 Από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι, μετά την έκδοση του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων και ενόψει της επιδεινώσεως της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής καταστάσεως στον τομέα της χαλυβουργίας, η Επιτροπή υπέβαλε, με την ανακοίνωσή της SEC(92) 2160 τελικό, της 23ης Νοεμβρίου 1992, προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ένα σχέδιο αναδιαρθρώσεως των χαλυβουργικών επιχειρήσεων το οποίο περιελάμβανε διάφορα συνοδευτικά μέτρα στον κοινωνικό τομέα καθώς και χρηματοοικονομικά κίνητρα, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτικών ενισχύσεων (σκέψη 4 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

10 Με τα πορίσματά του της 25ης Φεβρουαρίου 1993, το Συμβούλιο εκφράστηκε θετικά για το πρόγραμμα που υπέβαλε η Επιτροπή με σκοπό τη σημαντική μείωση των παραγωγικών ικανοτήτων. Στη συνέχεια, στην κοινή δήλωση του Συμβουλίου και της Επιτροπής, την περιλαμβανόμενη στα πρακτικά του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1993 (στο εξής: δήλωση της 17ης Δεκεμβρίου 1993), τονιζόταν ότι το Συμβούλιο υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, «την προσήλωσή του στην αυστηρή εφαρμογή του κώδικα ενισχύσεων (...) με την επιφύλαξη του δικαιώματος κάθε κράτους μέλους να ζητήσει την έκδοση αποφάσεως βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης ΕΚΑΧ» (σκέψεις 5 και 6 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

11 Στις 22 Δεκεμβρίου 1993, το Συμβούλιο παρέσχε τη σύμφωνη γνώμη του δυνάμει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, όσον αφορά τη χορήγηση των ενισχύσεων σε έξι χαλυβουργικές επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν η ισπανική δημόσια χαλυβουργική επιχείρηση με ολοκληρωμένο σύστημα παραγωγής «Corporación de la Siderurgia Integral» (CSI) καθώς και οι επιχειρήσεις του ιταλικού δημοσίου τομέα (χαλυβουργικός όμιλος Ilva), η δε Επιτροπή, βάσει της γνώμης αυτής, ενέκρινε, με τις επίδικες αποφάσεις, τη χορήγηση των κρατικών ενισχύσεων στις δύο αυτές επιχειρήσεις. Οι ενισχύσεις αυτές ήσαν συνοδευτικές της αναδιαρθρώσεως ή της ιδιωτικοποιήσεως των οικείων επιχειρήσεων και δεν ενέπι-

πταν στις ενισχύσεις που θα μπορούσαν να εγκριθούν κατ' εφαρμογήν του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων (σκέψεις 7 και 8 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

12 Υπό τις συνθήκες αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 27 Ιουνίου 1994, η British Steel, υποστηριζόμενη από τις Svenskt Stål AB (SSAB) και Det Danske Stålvalseværk A/S, άσκησε, δυνάμει του άρθρου 33 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, προσφυγή για την ακύρωση των δύο επίδικων αποφάσεων.

13 Η προσφυγή αυτή στηριζόταν σε τέσσερις λόγους ακυρώσεως, που αντλούνταν αντιστοίχως από την αναρμοδιότητα της Επιτροπής να εκδώσει τις επίδικες αποφάσεις, από την παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, από την παραβίαση της Συνθήκης ΕΚΑΧ ή κάθε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της, καθώς και από την παράβαση ουσιώδους τύπου.

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

14 Όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την αναρμοδιότητα της Επιτροπής, το Πρωτοδικείο, αφού τόνισε, στη σκέψη 42 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, στην κανονιστική οικονομία της Συνθήκης, το άρθρο 4, στοιχείο γ', δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να επιτρέπει κατά παρέκκλιση ενισχύσεις προγραμματιζόμενες από τα κράτη μέλη και συμβατές προς τους στόχους της Συνθήκης, έκρινε, στη σκέψη 44, ότι, ελλείψει ειδικής διατάξεως, η Επιτροπή είναι αρμόδια, δυνάμει του άρθρου 95 της Συνθήκης αυτής, να λαμβάνει κάθε γενική ή ατομική απόφαση που είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση των στόχων της Συνθήκης και ότι η διάταξη αυτή απονέμει στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να εκτιμά, σε κάθε περίπτωση, ποιο από τα δύο είδη αποφάσεων, δηλαδή γενικές ή ατομικές, είναι το πλέον ενδεδειγμένο για την επίτευξη του ή των επιδιωκομένων σκοπών.

15 Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο, αφού διαπίστωσε, στη σκέψη 45 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε το άρθρο 95 της Συνθήκης τόσο για να εκδώσει γενικές αποφάσεις — τους κώδικες ενισχύσεων — όσο και για να εκδώσει ατομικές αποφάσεις επιτρέπουσες κατ' εξαίρεση ορισμένες ειδικές ενισχύσεις, έκρινε, στη σκέψη 46, ότι, εν προκειμένω, το πρόβλημα ήταν να καθοριστούν το αντικείμενο και το πεδίο, αντιστοίχως, του κώδικα των ενισχύσεων και των επίδικων ατομικών αποφάσεων.

16 Προβαίνοντας στη σύγκριση του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, αφενός, και των δύο επιδίκων αποφάσεων, αφετέρου, το Πρωτοδικείο τόνισε, στη σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι έχουν διαφορετικό πεδίο εφαρμογής, καθόσον ο μεν κώδικας αναφέρεται γενικώς σε ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων τις οποίες θεωρεί συμβατές προς τη Συνθήκη, οι δε επίδικες αποφάσεις επιτρέπουν, για εξαιρετικούς λόγους και una tantum, ενισχύσεις οι οποίες, κατ' αρχήν, δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν συμβατές προς τη Συνθήκη.

17 Στις σκέψεις 50 και 51 καθώς και 53 και 54 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε τα εξής:

«50 Σε αυτή την προοπτική, η άποψη της προσφεύγουσας ότι ο κώδικας έχει υποχρεωτικό, εξαντλητικό και οριστικό χαρακτήρα δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Συγκεκριμένα, ο κώδικας αποτελεί δεσμευτικό νομικό πλαίσιο μόνο για τις ενισχύσεις που υπάγονται στις κατηγορίες ενισχύσεων συμβατών προς τη Συνθήκη τις οποίες απαριθμεί. Στον τομέα αυτόν, ο κώδικας θεσπίζει ένα συνολικό σύστημα προοριζόμενο να διασφαλίσει την ομοιόμορφη μεταχείριση, στο πλαίσιο μιας ενιαίας διαδικασίας, όλων των ενισχύσεων που υπάγονται στις κατηγορίες τις οποίες ορίζει. Η Επιτροπή δεσμεύεται από το σύστημα αυτό μόνον όταν εκτιμά το συμβατό προς τη Συνθήκη ενισχύσεων τις οποίες αφορά ο κώδικας. Δεν μπορεί συνεπώς να επιτρέψει τέτοιες ενισχύσεις με ατομική απόφαση αντιβαίνουσα στους γενικούς κανόνες που θεσπίζει ο κώδικας αυτός (...).

51 Αντιστρόφως, οι ενισχύσεις που δεν υπάγονται στις κατηγορίες τις οποίες οι διατάξεις του κώδικα εξαιρούν από την απαγόρευση μπορούν να τύχουν ατομικής παρεκκλίσεως από την απαγόρευση αυτή, αν η Επιτροπή θεωρεί, στο

πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής εξουσίας της βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης, ότι τέτοιες ενισχύσεις είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, σκοπός του κώδικα ενισχύσεων είναι μόνον να επιτρέπει γενικώς, και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παρεκκλίσεις από την απαγόρευση των ενισχύσεων υπέρ ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων τις οποίες απαριθμεί εξαντλητικά. Η Επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητα βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, το οποίο αφορά αποκλειστικά τις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται στη Συνθήκη (...), να απαγορεύει ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων, δεδομένου ότι μια τέτοια απαγόρευση προβλέπεται ήδη στην ίδια τη Συνθήκη, στο άρθρο της 4, στοιχείο γ'. Οι ενισχύσεις που δεν υπάγονται στις κατηγορίες τις οποίες ο κώδικας εξαιρεί από την απαγόρευση αυτή εξακολουθούν συνεπώς να εμπίπτουν αποκλειστικά στο άρθρο 4, στοιχείο γ'. Επομένως, όταν τέτοιες ενισχύσεις εμφανίζονται παρ' όλ' αυτά αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης, η Επιτροπή είναι αρμόδια να προσφεύγει στο άρθρο 95 της Συνθήκης, προκειμένου να αντιμετωπίζει αυτή την απρόβλεπτη κατάσταση, ενδεχομένως με την έκδοση ατομικής αποφάσεως (...).

(...)

53 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι επίδικες αποφάσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν αδικαιολόγητες παρεκκλίσεις από τον κώδικα ενισχύσεων, αλλά συνιστούν πράξεις απορρέουσες, όπως και αυτός, από τις διατάξεις του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

54 Επομένως, η αιτίαση που αφορά την αναρμοδιότητα είναι αβάσιμη, διότι η Επιτροπή δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να παραιτηθεί, με τη θέσπιση του κώδικα ενισχύσεων, από την εξουσία που της απονέμει το άρθρο 95 της Συνθήκης να εκδίδει ατομικές πράξεις προκειμένου να αντιμετωπίζει απρόβλεπτες καταστάσεις. Η Επιτροπή, δεδομένου ότι εν προκειμένω το πεδίο εφαρμογής του κώδικα δεν κάλυπτε τις οικονομικές καταστάσεις που την οδήγησαν να λάβει τις επίδικες αποφάσεις, είχε εξουσία να στηριχθεί στο άρθρο 95 της Συνθήκης για να εγκρίνει τις επίμαχες ενισχύσεις, υπό τον όρο της τηρήσεως των προϋποθέσεων εφαρμογής της διατάξεως αυτής.»

18 Όσον αφορά αυτό τον λόγο ακυρώσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι επίδικες αποφάσεις δεν είναι παράνομες λόγω φερόμενης αναρμοδιότητας της Επιτροπής να τις εκδώσει.

19 Όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, το Πρωτοδικείο, αφού υπενθύμισε, στη σκέψη 75 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο πέμπτος κώδικας ενισχύσεων δεν έχει το ίδιο αντικείμενο με τις επίδικες αποφάσεις, οι οποίες εκδόθηκαν για να αντιμετωπιστεί μια εξαιρετική κατάσταση, έκρινε ότι ο κώδικας αυτός δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να δημιουργήσει θεμιτές προσδοκίες όσον αφορά την ενδεχόμενη δυνατότητα χορηγήσεως ατομικών παρεκκλίσεων από την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων, βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, σε μια απρόβλεπτη κατάσταση όπως εκείνη που οδήγησε στη λήψη των επίδικων αποφάσεων.

20 Το Πρωτοδικείο διατύπωσε τη συλλογιστική του ως εξής:

«76 Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, "μολονότι η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης εντάσσεται στις θεμελιώδεις αρχές της Κοινότητας, οι επιχειρηματίες δεν δικαιολογούνται να τρέφουν προσδοκίες στη διατήρηση υφισταμένης καταστάσεως, όταν η κατάσταση αυτή μπορεί να μεταβληθεί στο πλαίσιο της ασκήσεως της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτουν τα κοινοτικά όργανα" (...).

77 Συγκεκριμένα, η εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς του χάλυβα προϋποθέτει την προφανή ανάγκη διαρκούς προσαρμογής ανάλογα με τις διακυμάνσεις της οικονομικής καταστάσεως και οι επιχειρηματίες δεν μπορούν να επικαλούνται κεκτημένο δικαίωμα επί της διατηρήσεως της υφισταμένης σε δεδομένη στιγμή νομικής καταστάσεως (...).

78 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα θα έπρεπε εν πάση περιπτώσει να είχε αντιληφθεί, δεδομένης της μεγάλης σημασίας της οικονομικής θέσεώς της καθώς και της συμμετοχής της στη συμβουλευτική επιτροπή ΕΚΑΧ, ότι επρόκειτο να εμφανιστεί η επιτακτική ανάγκη λήψεως αποτελεσματικών μέτρων για τη διασφάλιση των συμφερόντων της ευρωπαϊκής χαλυβουργίας και ότι η προσφυγή στο άρθρο 95 της Συνθήκης θα μπορούσε να δικαιολογήσει την εκ μέρους της Επιτροπής έκδοση ad hoc αποφάσεων, όπως αυτό είχε ήδη επανειλημμένα συμβεί παρά την ύπαρξη ενός κώδικα ενισχύσεων. Συναφώς, η Επιτροπή ορθώς αναφέρει την προπαρατεθείσα απόφαση 89/218, της 23ης Δεκεμβρίου 1988, και την απόφαση 92/411/ΕΚΑΧ, της 31ης Ιουλίου 1992, όσον αφορά τη χορήγηση ενισχύσεων υπέρ των επιχειρήσεων σιδήρου και χάλυβα από τις κυβερνήσεις της Δανίας και των Κάτω Χωρών (ΕΕ L 223, σ. 28), οι οποίες ενέκριναν ορισμένες κρατικές ενισχύσεις εκτός του κώδικα ενισχύσεων που ίσχυε κατά τον χρόνο της εκδόσεώς τους.»

21 Το Πρωτοδικείο κατέληξε, στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι επίδικες αποφάσεις δεν παραβιάζουν την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

22 Οι δύο άλλοι λόγοι ακυρώσεως που προέβαλε η British Steel απορρίφθηκαν επίσης από το Πρωτοδικείο.

Η αίτηση αναιρέσεως

23 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η British Steel προβάλλει δύο λόγους που αντλούνται αντιστοίχως από την αναρμοδιότητα της Επιτροπής να εκδώσει τις επίδικες αποφάσεις και από την παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

24 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως που προβάλλει η British Steel περιλαμβάνει δύο σκέλη, εκ των οποίων το ένα προβάλλεται κυρίως και το έτερο επικουρικώς.

25 Με το κύριο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η British Steel ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας, αντιστοίχως, στις σκέψεις 50 και 51 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως:

— αφενός, ότι ο πέμπτος κώδικας ενισχύσεων αποτελεί δεσμευτικό νομικό πλαίσιο μόνο για τις συμβατές προς την Συνθήκη ενισχύσεις τις οποίες απαριθμεί, ενώ ο εν λόγω κώδικας αποσκοπεί στην απαγόρευση όλων των ενισχύσεων οι οποίες δεν απαριθμούνται ρητώς στη Συνθήκη, και,

— αφετέρου, ότι η Επιτροπή, παρά την ύπαρξη του εν λόγω κώδικα, έχει την εξουσία να προσφεύγει στο άρθρο 95 της Συνθήκης για να εκδίδει ατομικές αποφάσεις, όπως οι επίδικες αποφάσεις, ενώ ο κώδικας είναι εξαντλητικός, οπότε η Επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητα, κατά τη διάρκεια ισχύος του, να εγκρίνει με ατομικές αποφάσεις ενισχύσεις εκτός εκείνων τις οποίες προβλέπει ο ίδιος ο κώδικας,

υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την ερμηνεία του πεδίου εφαρμογής του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων και, κατά συνέπεια, όσον αφορά το εύρος των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής.

26 Όσον αφορά τον σκοπό του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, ο οποίος, κατά την αίτηση αναιρέσεως, συνίσταται στην απαγόρευση των ενισχύσεων που δεν προβλέπονται από τον κώδικα αυτόν, η British Steel προβάλλει δύο επιχειρήματα που αντλούνται, αντιστοίχως, από το προοίμιο και το ίδιο το κείμενο του κώδικα.

27 Κατ' αρχάς, η British Steel στηρίζεται κυρίως στο σημείο Ι, τέταρτο εδάφιο, του κώδικα αυτού, το οποίο αναφέρεται στην απαγόρευση χορηγήσεως «οποιασδήποτε άλλης ενίσχυσης για τη λειτουργία ή για την πραγματοποίηση επενδύσεων υπέρ των επιχειρήσεων άνθρακα και χάλυβα της Κοινότητας (...)», καθώς και στο πρώτο και στο τρίτο εδάφιο του ίδιου σημείου. Κατά την British Steel, ο όρος «άλλη» αποσκοπεί στην απαγόρευση των ενισχύσεων που δεν απαριθμούνται στον κώδικα αυτόν. Υποστηρίζει ότι η άποψη αυτή επιρρωννύεται από το εν λόγω σημείο Ι, πέμπτο εδάφιο, το οποίο αναφέρεται στη συμβατότητα της απαγορεύσεως αυτής με «τη συναινετική συμφωνία χάλυβα που συνήφθη μεταξύ της Κοινότητας και των Ηνωμένων Πολιτειών τον Νοέμβριο του 1989 και είχε εφαρμογή μέχρι τις 31 Μαρτίου 1992», η οποία, υιοθετήθηκε με την απόφαση 89/636/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 1989, για τη σύναψη διακανονισμού και συναινετικής συμφωνίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σχετικά με το εμπόριο ορισμένων προϊόντων σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 368, σ. 98), και απαγόρευσε τους τύπους αυτούς ενισχύσεων.

28 Εξάλλου, η British Steel ισχυρίζεται ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, καίτοι απαγορεύει ρητώς τις κρατικές ενισχύσεις, αλλά απαριθμεί τις κατηγορίες που μπορούν να εξαιρεθούν από την απαγόρευση της Συνθήκης, πρέπει να ερμηνευθεί ως προβλέπον απαγόρευση όταν οι ενισχύσεις δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες αυτές. Επομένως, η διαπίστωση του Πρωτοδικείου, στη σκέψη 51 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απαγόρευση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων «προβλέπεται ήδη στην ίδια τη Συνθήκη, στο άρθρο της 4, στοιχείο γ'», δεν είναι ακριβής, στο μέτρο που η Επιτροπή ήταν αρμόδια, δυνάμει του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, να κρίνει συμβατές προς τη Συνθήκη μόνο τις ενισχύσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων.

29 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία αυτή, πρέπει να διευκρινισθεί ότι, μολονότι το σημείο Ι, τέταρτο εδάφιο, του προοιμίου του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων αναφέρει

ότι οι κανόνες που περιλαμβάνονται στους προγενέστερους κώδικες ενισχύσεων «απαγορεύουν τη χορήγηση οποιασδήποτε άλλης ενισχύσεως για τη λειτουργία ή τις επενδύσεις (...)», πάντως, η δήλωση αυτή του προοιμίου δεν επιρρωννύεται από καμία διάταξη του κώδικα αυτού. Επομένως, το εν λόγω χωρίο και μόνον του προοιμίου δεν μπορεί να τροποποιήσει το περιεχόμενο του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων.

30 Πράγματι, πρέπει να τονισθεί ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κώδικα αυτού δεν περιλαμβάνει καμία γενική απαγόρευση των ενισχύσεων, αλλά διευκρινίζει απλώς, με γενικούς όρους, το περιεχόμενο της παρεκκλίσεως του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης. Η διάταξη αυτή του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων δεν έχει, κατά συνέπεια, ως αντικείμενο να αποκλείσει τη θέσπιση άλλων μέτρων που παρεκκλίνουν από την απαγόρευση που διατυπώνεται στο άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης.

31 Η ερμηνεία αυτή προκύπτει σαφώς από τη δήλωση της 17ης Δεκεμβρίου 1993, κατά την οποία η αυστηρή εφαρμογή του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων πραγματοποιείται «υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος κάθε κράτους μέλους να ζητήσει την έκδοση αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 95 της Συνθήκης ΕΚΑΧ».

32 Επιπλέον, επιρρωννύεται, αφενός, από το το σημείο I, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω προοιμίου, το οποίο αναφέρει ρητώς ότι «κάθε ενίσχυση των κρατών μελών, υπό οιαδήποτε μορφή, απαγορεύεται», δυνάμει του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης και όχι δυνάμει του ίδιου του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων και, αφετέρου, από το ίδιο σημείο I, δεύτερο εδάφιο, το οποίο δεν αναφέρει ότι οι προγενέστεροι κώδικες ενισχύσεων απαγόρευαν γενικώς τις ενισχύσεις, αλλά διευκρινίζει, αντιθέτως, ότι θέσπισαν κανόνες «οι οποίοι επιτρέπουν τη χορήγηση ενισχύσεων (...) σε περιοριστικώς απαριθμούμενες περιπτώσεις».

33 Όσον αφορά το επιχείρημα που η British Steel αντλεί από την ένδειξη που περιλαμβάνεται στο σημείο I, πέμπτο εδάφιο, του εν λόγω προοιμίου, στο οποίο εκτίθεται η συμβατότητα των κοινοτικών κανόνων σχετικά με τις ενισχύσεις με «τη συναινετική συμφωνία περί χάλυβα που συνήφθη μεταξύ της Κοινότητας και των Ηνωμένων

Πολιτειών», επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ένδειξη αυτή δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, στο μέτρο που, ακόμη και αν υφίστατο μια τέτοια ασυμβατότητα, αυτή θα προέκυπτε αποκλειστικά από τα μέτρα που θα θεσπίζονταν βάσει του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, τα οποία θα είχαν ως αντικείμενο να επιτρέψουν ενισχύσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συναινετικής αυτής συμφωνίας.

34 Κατά συνέπεια, το άρθρο 1, παράγραφος 1, του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, το οποίο δεν περιλαμβάνει γενική απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων, έχει την έννοια ότι η Επιτροπή δεν είναι αρμόδια, δυνάμει του εν λόγω κώδικα, να εγκρίνει, με τις απλουστευμένες διαδικασίες που θεσπίζει ο κώδικας αυτός, τις ενισχύσεις που δεν εμπίπτουν στα άρθρα 2 έως 5 του κώδικα αυτού και ότι, αντιθέτως, είναι αρμόδια να λαμβάνει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 95 της Συνθήκης, συμπληρωματικά μέτρα, γενικά ή ατομικά, για την έγκριση ενισχύσεων τις οποίες δεν προβλέπει ο πέμπτος κώδικας ενισχύσεων.

35 Προς στήριξη της απόψεως σχετικά με τον εξαντλητικό χαρακτήρα του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, η British Steel προβάλλει επίσης δύο επιχειρήματα που αντλούνται αντιστοίχως από το ιστορικό θεσπίσεως των κωδίκων ενισχύσεων στη χαλυβουργία και από την πρακτική της Επιτροπής σχετικά με αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλες επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν, κατά την Επιτροπή, στοιχεία ερμηνείας του εν λόγω κώδικα.

36 Κατ' αρχάς, η British Steel υποστηρίζει ότι το ιστορικό θεσπίσεως των κωδίκων ενισχύσεων καταδεικνύει, ιδίως από την 1η Ιανουαρίου 1986, ημερομηνία θέσεως σε εφαρμογή της αποφάσεως 3484/85/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1985, που θεσπίζει κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 340, σ. 1), και καλείται «τρίτος κώδικας ενισχύσεων», προοδευτική συρρίκνωση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής σχετικά με τη χορήγηση των κρατικών ενισχύσεων, πράγμα που προσδίδει στους ακόλουθους κώδικες, συμπεριλαμβανομένου του πέμπτου, εξαντλητικό χαρακτήρα. Επομένως, η διαπίστωση του Πρωτοδικείου, στη σκέψη 51 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «σκοπός του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων είναι μόνο να επιτρέπει γενικώς, και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παρεκκλίσεις από την απαγόρευση των ενισχύσεων υπέρ ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων τις οποίες απαριθμεί εξαντλητικά» είναι αντίθετη προς τον χαρακτήρα αυτόν.

37 Εξάλλου, η British Steel επικαλείται, προς στήριξη της απόψεώς της σχετικά με τον εξαντλητικό χαρακτήρα του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, ορισμένες ατομικές αποφάσεις περί αρνήσεως εγκρίσεως της χορηγήσεως ενισχύσεων ή περί απαιτήσεως επιστροφής ήδη καταβληθεισών ενισχύσεων για τον λόγο ότι δεν επιτρέπονταν από τον κώδικα αυτόν. Κατά τη British Steel, ο λόγος αυτός καταδεικνύει τον εξαντλητικό χαρακτήρα του κώδικα, στο μέτρο που, στην αντίθετη περίπτωση, οι λόγοι που προβάλλει η Επιτροπή δεν θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν, αφεαυτών, την άρνηση εγκρίσεως ή την επιστροφή των ενισχύσεων.

38 Ειδικότερα, η British Steel υποστηρίζει ότι ο εξαντλητικός χαρακτήρας του κώδικα αυτού αποδεικνύεται από το γεγονός ότι ο πέμπτος κώδικας ενισχύσεων είχε τροποποιηθεί με την απόφαση 92/411, που καλείται «απόφαση CO_2», προκειμένου να χορηγηθεί παρέκκλιση για τις ενισχύσεις στις βιομηχανίες σιδήρου και χάλυβα της Δανίας και των Κάτω Χωρών μέσω ελαφρύνσεως των φόρων που οφείλονται για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

39 Όσον αφορά, πρώτον, την επιχειρηματολογία της British Steel που στηρίζεται στο ιστορικό θεσπίσεως των κωδίκων ενισχύσεων, πρέπει να τονιστεί ότι ο περιοδικός περιορισμός του πεδίου εφαρμογής τους δεν μπορεί να προσδώσει στον πέμπτο κώδικα ενισχύσεων εξαντλητικό χαρακτήρα.

40 Πράγματι, όπως τονίστηκε στη σκέψη 32 της παρούσας αποφάσεως, οι ενισχύσεις δεν απαγορεύονται δυνάμει του κώδικα αυτού, αλλά κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης, διατάξεως η οποία μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο παρεκκλίσεων που στηρίζονται στο άρθρο 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης. Επομένως, ο προοδευτικός περιορισμός του πεδίου εφαρμογής των κωδίκων ενισχύσεων που προηγούνται του πέμπτου πρέπει να νοηθεί όχι ως ολική απαγόρευση που εμποδίζει την Επιτροπή να παρέμβει, δυνάμει του άρθρου 95 της Συνθήκης, αλλά ως οριοθέτηση των εξουσιών που της έχουν χορηγηθεί για να λαμβάνει αποφάσεις χωρίς να προσφεύγει στην ομόφωνη έγκριση του Συμβουλίου, εφόσον θεωρεί, σε περίπτωση που δεν προβλέπεται από τη Συνθήκη, ότι μια ενίσχυση είναι αναγκαία, ενόψει εξαιρετικών περιστάσεων, για την πραγματοποίηση των στόχων της Συνθήκης.

41 Όσον αφορά, δεύτερον, τις ατομικές αποφάσεις που προβάλλει η British Steel για να θεμελιώσει την άποψή της σχετικά με τον εξαντλητικό χαρακτήρα του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, αρκεί η διαπίστωση ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή αρνήθηκε τη χορήγηση ενισχύσεων ή διέταξε την επιστροφή ήδη καταβληθείσας ενισχύσεως δεν μπορεί να αποδείξει τον εξαντλητικό χαρακτήρα του εν λόγω κώδικα, διότι, όπως προκύπτει από τη δήλωση της 17ης Δεκεμβρίου 1993, καίτοι, εκτός του κώδικα ενισχύσεων, είναι πάντοτε δυνατή η έκδοση ad hoc αποφάσεων, όταν το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει την πρωτοβουλία να ζητήσει την εφαρμογή του άρθρου 95 της Συνθήκης, τούτο δεν σημαίνει ότι η Επιτροπή είναι πάντοτε υποχρεωμένη να χορηγήσει την αιτούμενη ενίσχυση.

42 Ειδικότερα, όσον αφορά το επιχείρημα της British Steel ότι ο πέμπτος κώδικας ενισχύσεων τροποποιήθηκε με την απόφαση CO_2, αρκεί η διαπίστωση ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε ως ατομική απόφαση και όχι ως τροποποιητική διάταξη του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων.

43 Κατά συνέπεια, από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων προκύπτει ότι ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε, αφενός, στη σκέψη 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο πέμπτος κώδικας ενισχύσεων αποτελούσε δεσμευτικό νομικό πλαίσιο μόνο για τις συμβατές προς τη Συνθήκη ενισχύσεις τις οποίες απαριθμεί και, αφετέρου, στη σκέψη 51, ότι η Επιτροπή είναι αρμόδια να προσφεύγει στο άρθρο 95 της Συνθήκης προκειμένου να εκδίδει ατομικές αποφάσεις.

44 Υπό τις συνθήκες αυτές, το κύριο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

45 Με το επικουρικό σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η British Steel υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν η ερμηνεία του Πρωτοδικείου όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων είναι ακριβής, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον δεν ακύρωσε το τμήμα της αποφάσεως 94/258 που ενέκρινε «κοινωνικές ενισχύσεις μέχρι 54,519 δισεκατομμύρια» ισπανικές πεσέτες (ESP), διότι οι ενισχύσεις αυτές ενέπιπταν πλήρως στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων, το οποίο ρυθμίζει τις κοινωνικές ενισχύσεις και τις ενισχύσεις για το κλείσιμο εγκαταστάσεων.

46 Όσον αφορά το εν λόγω επικουρικό σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, αρκεί η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία την οποία περιέχει δεν εκτέθηκε πρωτοδίκως.

47 Τονίζεται, συναφώς, ότι οι νέοι λόγοι, οι οποίοι δεν είχαν περιληφθεί στην προφυγή, δεν μπορούν να προβληθούν κατά την αναίρεση, όπως προκύπτει από τα άρθρα 113, παράγραφος 2, και 116, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας (βλ. την απόφαση της 19ης Ιουνίου 1992, C-18/91 P, V. κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-3997, σκέψη 21). Επομένως, το επικουρικό σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι προδήλως απαράδεκτο.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

48 Με τον λόγο αυτόν, η British Steel υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, απορρίπτοντας την επιχειρηματολογία της ότι η ύπαρξη του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων της δημιούργησε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς το ότι η Επιτροπή δεν θα εξέδιδε καμία ειδική απόφαση εγκρίνουσα κρατικές ενισχύσεις εκτός των κατηγοριών που προβλέπει ο κώδικας αυτός, δεν έλαβε υπόψη τη συμπεριφορά της Επιτροπής, η οποία της παρέσχε τη διαβεβαίωση ότι δεν θα ενέκρινε ενισχύσεις για την αναδιάρθρωση κατά την περίοδο ισχύος του κώδικα αυτού.

49 Ειδικότερα, η British Steel επικρίνει τη σκέψη 78 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την οποία το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η ίδια η British Steel, εκπροσωπουμένη από έναν από τους διευθυντές της, είχε μετάσχει στη συμβουλευτική επιτροπή ΕΚΑΧ και θα έπρεπε να είχε αντιληφθεί ότι η Επιτροπή ήταν αναγκασμένη να προσφύγει στο άρθρο 95 της Συνθήκης για να εκδώσει ad hoc αποφάσεις. Προσθέτει ότι η εν λόγω σκέψη της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περιλαμβάνει ένα σφάλμα υπό την έννοια ότι, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την εν λόγω συμβουλευτική επιτροπή, τα μέλη της μετέχουν ως άτομα και όχι ως εκπρόσωποι των αντιστοίχων εταιριών τους.

50 Επιπλέον, κατά την British Steel, η απόφαση CO_2, περί εγκρίσεως της απαλλαγής των δανικών και ολλανδικών επιχειρήσεων από ορισμένους περιβαλλοντικούς φόρους, δεν είναι παρεμφερής προς τις επίδικες αποφάσεις, στο μέτρο που δεν αφορούσε ενισχύσεις για την αναδιάρθρωση και δεν μπορούσε, κατά συνέπεια, να επηρεάσει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της.

51 Πρέπει να τονιστεί, συναφώς, ότι το Πρωτοδικείο, αφού υπενθύμισε, στη σκέψη 75 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τη διατυπούμενη στις σκέψεις 46 έως 52 της ιδίας αποφάσεως διαπίστωση, ότι ο πέμπτος κώδικας ενισχύσεων δεν είχε το ίδιο αντικείμενο με τις επίδικες αποφάσεις, οι οποίες εκδόθηκαν προς αντιμετώπιση μιας εξαιρετικής καταστάσεως, ορθώς συνήγαγε το συμπέρασμα ότι ο εν λόγω κώδικας δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να δημιουργήσει θεμιτές προσδοκίες όσον αφορά τη δυνατότητα παρεκκλίσεως από τον κώδικα αυτόν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με ατομικές αποφάσεις που στηρίζονται στο άρθρο 95 της Συνθήκης.

52 Επίσης, ορθώς το Πρωτοδικείο, επικαλούμενο την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. την απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-395, σκέψη 33), έκρινε, στη σκέψη 77 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς του χάλυβα προϋποθέτει την προφανή ανάγκη διαρκούς προσαρμογής ανάλογα με τις διακυμάνσεις της οικονομικής καταστάσεως και οι επιχειρηματίες δεν μπορούν να επικαλούνται κεκτημένο δικαίωμα επί της διατηρήσεως της υφισταμένης σε δεδομένη στιγμή νομικής καταστάσεως». Πράγματι, η British Steel δεν μπορούσε θεμιτώς να αναμένει ότι μια δεδομένη νομική κατάσταση θα παραμείνει αμετάβλητη, ενώ οι οικονομικές συνθήκες της αγοράς της χαλυβουργίας υφίστανται μεταβολές που απαιτούν, ενδεχομένως, συγκεκριμένα μέτρα προσαρμογής.

53 Όσον αφορά τη διαπίστωση του Πρωτοδικείου, στη σκέψη 78 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με την εκπροσώπηση της British Steel στη συμβουλευτική επιτροπή ΕΚΑΧ, πρέπει να τονιστεί ότι αφορά πραγματικό περιστατικό που εκτιμήθηκε κυριαρχικά από το Πρωτοδικείο και, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο εκτιμήσεως του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αναιρέσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, τις αποφάσεις της 22ας Δεκεμβρίου 1993, C-354/92 P, Eppe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-7027, σκέψη 29, και της 18ης Νοεμβρίου 1999, C-191/98 P, Τζοάνος κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-8223, σκέψη 23).

54 Όσον αφορά την απόφαση CO_2, που επικαλείται η British Steel προς στήριξη του λόγου αναιρέσεως που προέβαλε, καταδεικνύει, αντιθέτως, ότι ήταν δυνατή η έγκριση ενισχύσεων μη εμπιπτουσών στο πεδίο εφαρμογής του πέμπτου κώδικα ενισχύσεων και ότι, κατά συνέπεια, η έκδοση της αποφάσεως αυτής δεν μπορούσε να δημιουργήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στην British Steel.

55 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως της British Steel δεν μπορεί να γίνει δεκτός.

56 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αίτηση αναιρέσεως της British Steel πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

57 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που έχει εφαρμογή στη διαδικασία αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της British Steel στα δικαστικά έξοδα και επειδή αυτή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του ιδίου κανονισμού, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα και, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της διατάξεως αυτής, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων, ακόμα και όταν είναι άλλος από τους αναφερόμενους στο προηγούμενο εδάφιο, θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να αποφασιστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και η Det Danske Stålvalseværk A/S θα φέρουν τα δικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει την British Steel plc, νυν Corus UK Ltd, στα δικαστικά έξοδα.

3) Η Ιταλική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως καθώς και η Det Danske Stålvalseværk A/S φέρουν τα δικά τους έξοδα.

Gulmann Puissochet Macken

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Νοεμβρίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

C. Gulmann